

Verslag Papuareis 9-20 februari 2024

Deelnemers:

- Vanuit SAS Frans Ang (penningmeester) en José van Diepen (voorzitter)
- Dineke van der Bijl, zus van pater Ton Tromp (overleden mei 2023)

Heenreis

Na een lange voorbereiding vertrokken we vrijdag 9 februari naar West-Papua met veel kilo's bagage (waaronder 12 blikken gevuld met kleine stroopwafeltjes, houten tulpen, bedrukte linnen tassen, 100 schuifpuzzeltjes en 10 rugzakjes. De laatste twee waren cadeautjes van het Augustinianum.

De vlucht ging van Amsterdam naar Doha (Qatar) waar we 5 uur moesten wachten. Uiteraard hadden we ons daarop ingesteld. Het vliegveld van Doha is prachtig, er is een botanische tuin in het gebouw, het was er ruim en van alle gemakken voorzien.



Tuin in luchthavengebouw Doha



Daarna door naar Jakarta en na het regelen van een visum en wat andere zaken zouden we 8 uur moeten wachten. Gelukkig waren daar de zus en zwager van Frans die ons ophaalden en meenamen naar het PIK (Pantai Indah Kapuk = vrij vertaald Prachtig Kapokstrand) om het Chinese Nieuwjaar te vieren. Daar kregen we weer energie van, heerlijk gegeten en gedronken en op tijd weer terug naar de luchthaven om onze reis naar Sorong voort te zetten.



11-2 Sorong

Op zondag 11 februari rond 07.30 uur werden wij door de jongste broer van Frans Ang, Johan, van vliegveld Sorong opgehaald en naar zijn hotel (resort MOOIpark) gebracht. Prachtige, groene omgeving, ong.25 minuten rijden vanaf Sorong



Blik op Mooipark vanaf de wijk ernaast



Wandeling de berg op tegenover Mooipark

12-2-2024 's morgens bezoek SMA Agustinus in Sorong

De reden dat wij Sorong en Aimas aandeden en niet meteen doorreisden naar Manokwari was dat José de SMA Agustinus ('Smagust') net als in 2012 een bezoek wilde brengen. Met deze school is het allemaal begonnen namelijk: de oprichting van Stichting Augustinianum Sorong. Er was nieuwsgierigheid naar wat er geworden is van de school en de beide internaten vlakbij.

We bezochten de school samen met pater Yan Pieter Fatem, vicaris, en pater Marthinus Werang (penningmeester Orde der Augustijnen in Sorong). Yan Pieter is een echte Papua. Het is fantastisch dat hij nu de plaatsvervanger van de bisschop is.

We hebben eerst een gesprek gehad met de rector, mevrouw Witanti Suwardi, docente Duits Florence Limahelu en docente Engels Tuty Prasetya.



van links naar rechts: pater Marthinus Werang, docente Duits Florence Limahelu, rector Witanti Suwardi

De school is in 1979 opgericht door wijlen mgr Piet van Diepen OSA. SAS ondersteunt de school niet meer; sinds een aantal jaren ondersteunen we alleen de SMA en SMP in Manokwari.

De school wordt beheerd door YPPK, een stichting onder de bisschop van het bisdom Manokwari Sorong. Er zijn veel scholen die door YPPK worden beheerd in het gebied van

het bisdom Manowari Sorong, ongeveer 125 scholen. Inclusief kleuterschool, basisschool, middelbare school en middelbare school. Al het schoolgeld en ontwikkelingsgeld van ouders wordt aan de stichting betaald.

Het jongens- en meisjesinternaat dat gekoppeld was aan deze school zijn niet meer operationeel, beide zijn gesloten. Er zijn veel scholen bijgekomen in het binnenland; noodzaak om in Sorong naar school te gaan is er veel minder. De lockdown tijdens Covid gaf het laatste zetje tot sluiting.



Er is een actief partnerschap met het Goethe-instituut in Duitsland. Er is één lokaal met een smartboard, geschonken door het Goethe-Instituut, uiteraard het lokaal van de docente Duitse taal.

Smartboard in lokaal Duits, met Frans Ang

SMA Augustinus heeft level A onderwijs, het hoogste niveau in accreditatie van de Indonesische overheid.

Op onze vraag of Papua-leerlingen in financiële problemen verkeren om onderwijs te volgen, komt niet een eenduidig antwoord. Er zijn vier categorieën van schoolgeld, afhankelijk van de positie/inkomen van de ouders. Het is zeker niet zo dat Papua-leerlingen in de laagste categorie vallen.

Vroeger kenden Piet van Diepen en Ton Tromp de achtergronden van de ouders, nu is dat 'filter' weg.

Er is geen pater die dat nu nog doet. Is ook niet meer aan de orde omdat de school onder het bisdom valt en niet meer onder de Orde der Augustijnen.



v.l.n.r.: vicaris Yan Pieter Fatem, de langst dienende docent op Smagust, José, Dineke, rector Witantie Suwardi



PC-lokaal

De school kan studenten voordragen voor een beurs.

Het schoolgeld varieert dus; categorie 4 is Rp5.000.000 per jaar (ong. €300)

Ons bezoek had ook als doel om te achterhalen of er bepaalde behoeften zijn waarvoor we eenmalig een donatie kunnen geven. Er is behoefte aan leermiddelen voor taalonderwijs en geld voor onderhoud.

We hebben uitgelegd dat we eventueel een eenmalige donatie kunnen doen. Vanuit school moet er dan een verzoek komen waarin ze duidelijk maken wat, waarom, hoeveel geld.

De rector heeft het e-mailadres van José. Tot op heden is er geen verzoek gekomen.



Tuty Prasetya, docente Engels, op haar plek in de docentenkamer, met José

Aan de docente Engels, Tuty Prasetya is de bedoeling uitgelegd, en later nog gemaaild, over het leggen van contact tussen leerlingen 15-16 jaar met leerlingen van het Augustinianum in Eindhoven over onderwerpen die zich voordoen bij een bepaald vak en waarover het interessant is om met leeftijdgenoten aan de andere kant van de wereld van gedachten te wisselen.

Hierover is bij thuiskomst wederom contact geweest tussen José en Tuty; Tuty moet overleggen met haar collega docent Engels. We wachten af, wordt vervolgd.

Na het overleg werden we rondgeleid in de school en gingen we veelvuldig op de foto.

We hebben hier 50 puzzeltjes en 5 rugzakjes van het Augustinianum achtergelaten, met de mededeling dat ze die vooral moesten uitdelen aan leerlingen die meedoen met de e-mailuitwisseling met leerlingen van het Augustinianum



De dag erna toen we nog een cadeautje kwamen brengen, meteen weer een foto.....

12-2-2024 's middags bezoek seminarie Petrus van Diepen in Aimas

Vervolgens gingen we op bezoek bij het seminarie Petrus van Diepen in Aimas, net buiten Sorong. Er is een jongensinternaat op de campus en een meisjesinternaat 4 km verderop.

Op het terrein staat ook nog een huis van de Augustijnen. Het seminarie bestaat uit een SMP en meteen er tegenover een SMA.

Hoewel seminarie zijn er slechts enkele leerlingen die overwegen priester te worden. Opvallend was dat leerlingen komen uit het 'binnenland' zoals Ayawasi. Veronderstelling is dat er wel degelijk behoefte is aan internaten en dat vanuit dorpen als Ayawasi gekozen wordt voor het seminarie i.v.m. het internaat op hetzelfde terrein en het feit dat het min of meer rechtstreeks onder de bisschop valt, kwestie van vertrouwen.





Ook in de aula wordt les gegeven

Het bezoek was kort, om 13.00 uur ging de school uit en streken enkele leerlingen de Indonesische vlag.



Klas op seminarie



Lunch met pater vicaris Yan Pieter en pater Marthinus aan de haven van Sorong



uitzicht op de haven van Sorong

13-2-2024 Bezoek aan bisschop Hilarion Datus Lega

Doel van dit bezoek was vooral een kwestie van beleefdheid, 12 jaar geleden hebben we ook de bisschop ontmoet, en om hem te bedanken voor de uitvaart van pater Ton Tromp. Daarnaast: SMA Agustinus valt onder het bisdom; heeft deze school een speciaal plaatsje in zijn hart? De bisschop heeft vanuit het bisdom bemoeienis met SMA Agustinus maar hij is meer betrokken bij het seminarie in Aimas. De connectie is vooral de overkoepelende stichting YPPK die vanuit het bisdom ong. 125 scholen bestuurt.

Bij het bezoek aan de bisschop was ook Yan Pieter Fatem aanwezig.

In het bisschoppelijk huis hebben Piet van Diepen en Ton jarenlang samengewerkt. Ton Tromp was indertijd de 1^e rector van het seminarie (opgericht in 2005 door de huidige bisschop). Ton besloot na 5 jaar weer naar Manokwari te gaan. Van de leerlingen is 2/3 Papua.

Bisschop Hilarion gaat waarschijnlijk over 8 jaar met pensioen; hij is nu 21 jaar bisschop. Hij is van mening dat de volgende bisschop een Papua moet zijn, onder het mom van 'voor hun eigen kerk zorgen'.

Het seminarie is echt een soort paradepaardje van het bisdom. Remedial teaching wordt gepromoot, soort huiswerkbegeleiding in dit geval. Jonge mensen zijn trots op hun school.

De bisschop legt uit dat Ton Tromp van hem toestemming had gekregen om in Maripi en Susweni scholen te stichten.



Het seminarie heeft ook level A. docenten zijn er om 07.00 uur, lessen starten vlak daarna. Alles moet transparant zijn. Een voorbeeld hiervan is dat er in de gang een lijst hangt van welke leerlingen nog geen schoolgeld hebben betaald in een bepaalde periode.

We vertelden de bisschop dat we met SMA Agustinus hadden afgesproken dat zij eventueel een beroep konden doen op SAS voor een financiële bijdrage. De bisschop heeft liever dat

er geld naar het seminarie gaat en dat eventueel geld naar SMA Agustinus via de overkoepelende stichting YPPK moet gaan, nooit rechtstreeks naar de SMA.

Ook hier hebben we een e-mailadres achtergelaten met de mededeling dat er een voorstel gedaan kan worden; de bisschop zou de gegevens doorsturen naar de rector van het seminarie.

Na dit bezoek lunchten we met de beide paters vlakbij het bisschopshuis en gingen we terug naar Mooipark.



Blik op MOOI-park, buiten Sorong, ons overnachtingsadres



Mooipark



Naast Mooipark

14-2 Bezoek SMA Susweni

Na drie nachten in Sorong te zijn geweest vlogen wij op 14 februari naar Manokwari. We werden door pater Hilar (financiële man van beide scholen) en pater Stef Alo (rector van het SMA) van het vliegveld opgehaald en naar het hotel gebracht. Vrij snel werden we weer opgehaald door Albert, onze chauffeur tijdens de dagen in Manokwari, om naar de SMA in Susweni gaan. Manokwari was het belangrijkste doel van onze reis: beide scholen SMP in Maripien SMA Villa Nova in Susweni bezoeken en Ton Tromps graf bezoeken. Deze scholen worden door SAS en andere donateurs ondersteund.

Beide scholen zijn door de Augustijnen opgezet om vooral Papuakinderen goede scholing te bieden om daarmee een betere positie in de maatschappij te bereiken.

Bijna op de plaats van bestemming stond een grote menigte met een spandoek over de hele breedte van de weg. Omdat het de dag van de verkiezingen was waren we in de veronderstelling dat het een demonstratie was. Uitgerekend nu, we waren er nl. bijna! Bedenk ook dat we ons tijdens de voorbereidingen terdege op de hoogte gesteld hadden van eventuele risico's om in de week van de verkiezingen als witte mensen in Papua Barat te zijn. Er was ons verzekerd dat er geen risico's zouden zijn, liep het toch anders! De auto voor ons mocht doorrijden maar wij moesten stoppen en uitstappen.



Start ontvangst Susweni

Eerst werden we uitgenodigd om een Papua-ritueel te ondergaan.

Met één voet in een heilige schaal gaan staan en vervolgens de andere voet op de heilige Papua-grond. We kregen een hoofdtooi op en een Papua tas omgehangen.

Pas op dat moment zagen we wat het wél was: een grote groep mensen in traditionele Papua kledij, leerlingen hielden een spandoek omhoog waarop een welkomstgroet van SMA Katoliek Villanova en daaronder onze pasfoto's. Er werd luid geroepen en gezongen. We werden vorstelijk onthaald.



Frans krijgt hoofdtooi en tas

We liepen achter het spandoek en de schoolfanfare het terrein op.
De dansgroep van de SMA danste mee in de optocht.



Ontvangst Susweni: alle drie met hoofdtooi en tas



Dans tijdens de ontvangst in Susweni

Na deze geweldige en ontroerende ontvangst stond vandaag bezoek aan beide internaten van de SMA op het programma.

Enkele gegevens SMA Villanova Susweni:

- Pater Stef Alo: rector SMA
 - Pater Soter Amgotro: leider jongensinternaat Mendel en penningmeester stichting Yayasan Ordo Santo Augustinus
 - Pater Hilar Zoro: penningmeester
- Pater Stef en Hilar doen ook parochiaal werk, zoals missen in kerken in Manokwari en omgeving, in de gevangenis etc.



Zr. Imaculata, docenten Engels Bertha en Zr Hermina

Op het meisjesinternaat St. Rita wonen 80 meisjes (capaciteit van 104). Het internaat wordt geleid door zr. Imaculata OSA en zr. Hermina OSA. Leerlingen komen soms van behoorlijk ver. Ouders plaatsen hen op deze school vanwege de reputatie en een enkeling heeft zelf op internet informatie gezocht en gekozen voor deze school en dus het internaat. Soms zaten er eerder broers of zussen op deze school.



Eet- en studiezaal meisjesinternaat Rita



afwassen bij het meisjesinternaat Rita



slaapzaal meisjesinternaat Rita

Bij de meisjes koken er een paar vrouwen, zij zijn dus in dienst.



Keuken bij meisjesinternaat Rita



Dineke in gesprek met meisjes van Rita

Het was erg leuk om met de meisjes te praten over hun leven op het complex, hun slaapzaal te zien en te horen wat hun dromen waren voor de toekomst.

De zusters gaven aan dat er weinig mogelijkheden zijn voor vrijetijdsbesteding. Het is niet de bedoeling dat de meisjes het terrein zonder begeleiding verlaten. Gevolg is dat zij vertier zoeken op hun mobiele telefoon. Er is echt behoefte aan materiaal om de vrije tijd op een meer zinvolle en gezamenlijke manier door te brengen. Er werden onder andere een t.v., laptop met beamer en scherm, sportartikelen en muziekinstrumenten genoemd om in een breder aanbod aan vrijetijdsbesteding te voorzien.

Ook werd aangegeven dat financiële ondersteuning voor de salarissen welkom zou zijn. Dat is uiteraard structureel en daarmee een stuk lastiger om te realiseren ingeval van een eenmalige donatie. Maar goed, we kunnen het bespreken.

Op het **jongensinternaat Mendel** wonen 96 jongens; internaatsleider is sinds 2 jaar pater Soter, hij wordt ondersteund door drie begeleiders. Ieder heeft een aantal leerlingen onder de hoede. Er zijn twee slaapzalen; één voor de jongere leerlingen en één voor de oudere.

De lessen op school zijn van maandag t/m zaterdag 8.00 – 13.00 uur, daarna is er dus vrije tijd, studietijd. Aan rector Stef Alo hebben we de andere 50 puzzeltjes en 5 rugzakjes van het Augustinianum gegeven met verzoek om aan leerlingen uit te delen van wie hij vond dat ze

iets moesten hebben. Enkele dagen later toen we uitgebreid de school bezochten werd er volop gespeeld met de puzzeltjes.

De jongens koken in teams.



Een begeleider, pater Soter en Frans, bij jongensinternaat Mendel



slaapzaal Mendel



Jongens wassen zelf hun kleding, hangt hier te drogen

Het algemene beeld is dat de natte ruimten er niet echt goed uitzien, wat wel logisch is in dit klimaat.

Op het terrein in Susweni staat ook de Aula Navis, gesponsord door Simon van Beurden. Een prachtig gebouw, mooi ingericht. Compleet met meubilair, toiletten, geluidsinstallatie. De zaal wordt ook verhuurd voor bijeenkomsten. Leuke neveninkomsten voor de school.



Entree Aula Navis



interieur Aula Navis

Deze eerste dag werd afgesloten met een lunch; samen met de paters hebben we geluncht. Daarna werden we teruggebracht naar het hotel.

15-2 Bezoek SMP Maripi en graf pater Ton Tromp

Ook in Maripi stond ons een geweldige ontvangst te wachten. Pater Markus Malar heeft in Maripi de algehele leiding, bijgestaan door Violeta, rector van de school. Hij heeft de taken van pater Tromp overgenomen en doet dat met verve en een enorme inzet. Net als Hilar en Stef komt hij van Flores.

Prachtig geklede Papua- kinderen met leerkrachten en allen die geïnteresseerd waren, begeleidden ons dansend en zingend naar Tons graf. De afstand was zeker 500 meter. Het was behoorlijk emotioneel en niet alleen voor Dineke.



Ontvangst bij SMP Villanova in Maripi



Dansend en zingend richting graf van Ton



Traditioneel dansend naar graf van Ton



Na de ontvangstceremonie, waarbij we een hoofdtooi en een tas kregen ging het al zingend en dansend naar het graf van pater Tromp. Daar werd ook nog een traditioneel lied gezongen en dansten we in een kring. Uiteindelijk stonden we om het graf, een heel emotioneel en indrukwekkend moment. We staken kaarsen aan en we hebben met z'n allen gebeden.

Totaal onvoorbereid werden we aan het graf uitgenodigd onze eerste indrukken in een toespraak te verwoorden. Gelukkig was de docente Engels bereid de speeches van ons te vertalen naar het Indonesisch. Frans deed zijn woordje natuurlijk meteen in het Indonesisch.



Het graf van Ton Tromp. Op dit moment wordt er gewerkt aan een soort praalgraf.

Het programma werd vervolgd in de aula waar leerlingen optredens verzorgden. Er werden, ook door leerlingen, toespraken gehouden, onder andere een biografie van pater Tromp en het ontstaan van de school, en er werden door meerdere groepen leerlingen verschillende dansen uitgevoerd. Het was enorm genieten!

De leerlingen lunchten in de aula, wij samen met de paters en schoolleiders in de woning van de paters.



Docenten bereiden lunch voor leerlingen



Leerlingen in aula, in afwachting van start programma



Traditionele dans



toespraak door leerling (biografie Ton Tromp)



Onthulling welkomstboodschap tijdens dans



dans van meisjes St Monica



na afloop



's Middags bezochten we de school en de beide internaten in Maripi.
In het jongensinternaat Jonkergauw wonen 70 jongens (capaciteit 120). Er is één leider en twee 'helpers. '

In meisjesinternaat St Monica wonen 80 meisjes (capaciteit 100). Zr Jean Merry OSA en zr Natalia OSA leiden het meisjesinternaat.

Ook hier is er behoefte aan materialen om de vrije tijd en vakanties door te brengen.



Slaapzaal jongensinternaat Jonkergauw



Zr. Natalia OSA en José



Leerlingen komen soms van ver, bijvoorbeeld uit de buurt van Jayapura. Zoals eerder gemeld over de internaten in Susweni: ouders willen hun kind naar deze school. Echter ook kinderen in de buurt; ouders vinden het dan prettig dat hun kind naar een kostschool gaat.

Wasruimte meisjesinternaat St Monica

De SMP heeft 300 leerlingen verdeeld over 10 klassen 7 (4 groepen), 8 (3 groepen) 9 (3 groepen). Leeftijden variëren van ong. 11/12 – 15 jaar.

De school probeert zich te onderscheiden door bijvoorbeeld Latijn aan te bieden. Er is net zoals op de SMA veel aandacht voor muziek, dans en sport. Er is een sportleraar die de basale regels van allerlei sporten uitlegt.

De inrichting van practicumlokalen is wat karig; zo zijn er 4 microscopen, leerlingen moeten dus op elkaar wachten. In het biologielokaal staat een skelet maar geen torso met de organen. Er is één pc-lokaal.



Er is een kleine bibliotheek; leerlingen kunnen echter niet lenen. Reden: “ze zijn niet verantwoordelijk en ze lezen weinig”. Er zijn geen smartboards of laptops en beamers. Het zou mooi zijn als elk lokaal een laptop en beamer heeft; voorwaarde is dan wel goed internet.

Bibliotheek SMP Villanova in Maripi

Bezoek Kleuterschool Yan Frank - Maripi

Aan de overkant van de weg waaraan de SMP ligt is de ‘kindergarten’ Yan Frank. Deze bestaat zo’n 20 jaar.

Deze kleuterschool is jaren geleden opgezet om de ouders en de kinderen vertrouwd te maken met regelmaat en als voorbereiding op het latere schoolleven. Er komen 46 kinderen dagelijks van 8.00 – 10.00 uur. Drie leidsters, van wie één gediplomeerd, bieden een gevarieerd speel- en leerprogramma aan. Ouders betalen geld voor deze opvang. (later gaf pater Markus aan dat er niet werd betaald door ouders; het is nu onduidelijk of het wel of niet zo is).

Er is een buitenspeelsterrein en drie lokalen.

Markus geeft aan dat ouders betalen voor de kleuterschool; later in een schriftelijke reactie op enkele vragen schrijft hij dat ouders niet betalen.

Helaas, deze kleuterschool is nu noodlijdend. Financiële ondersteuning is dringend gewenst.



Lokaal in kindergarten



werk- en kantoorruimte leidsters



Buitenspeelruimte



kast met leermiddelen



Leidsters en pater Ayu

Gesprek met pater Markus (voorbereiding overleg met Tony Banks)

Na het bezoek aan de kindergarten hebben Frans en ik gesproken met pater Markus. Later op de middag stond er een bijeenkomst gepland waarbij Tony Banks OSA online aan zou sluiten; we wilden dat met Markus voorbereiden n.a.v. de e-mailwisseling met Tony Banks. Sinds 2013 is er een stichting 'Yayasan Ordo Santo Agustinus'; deze stichting beheert

- De kleuterschool
- SMP Villanova in Maripi
- SMA Villanova in Susweni.

Het bestuur bestaat uit

- Pater Markus Malar, voorzitter
- Harry Paulus, secretaris
- Pater Soter Amgotro, penningmeester

Er is in december een nieuwe bankrekening geopend door Markus. Het geld vanuit Rome voor de orde komt op de bankrekening in Sorong.

Frans zal voortaan geld voor de scholen en internaten overmaken naar de nieuwe rekening. Het structurele bedrag dat we al jarenlang overmaken voor school- en internaatsgeld wordt anders. Wespreken een procedure af voor geldstromen:

- Structureel: geld voor school, internaat en beurzen
- Incidenteel: op projectbasis, is eenmalig.

We gaan meer verantwoording krijgen van beursstudenten en projecten.

Pater Markus heeft nog wel een droom: het oprichten van een basisschool zodat er onderwijs is van 4-18 jaar. Hij noemt geen termijn, is ongetwijfeld afhankelijk van financiering.

De kleuterschool wil hij eigenlijk verhuizen naar het terrein van de SMP, er is nog plaats.

Online gesprek met Tony Banks



Vorbereiding online overleg met Tony Banks

- pater Tony Banks OSA, adjunct-generaal Orde der Augustijnen, verantwoordelijk voor de regio Azië-Pacific
- Maurizio Misitano, verantwoordelijk voor internationale projecten fondsenwerving curie van Orde van Augustijnen in Rome.

Vanuit SAS is verteld wat we tot aan dit moment hebben gedaan in Papua en dat we 200% vertrouwen hebben in de paters hier.

Banks geeft ook aan dat verantwoording van gelden belangrijk is. Hij weet inmiddels dat dit niet de sterkste kant was van pater Tromp. Ook Misitano hamert op goede verantwoording. Voor grote projecten kunnen de paters een gedetailleerd en transparant verzoek indienen bij Misitano. Het is zijn werk om fondsen daarvoor te zoeken. Hij noemde grote organisaties in o.a. Duitsland en Italië. Meestal is het een kwestie van co-financiering. Misitano moet daarvoor input krijgen van Hilar om een gedegen voorstel te kunnen schrijven. Aandacht voor human rights zijn bijvoorbeeld belangrijk om succesvol organisaties aan te schrijven. De paters zullen moeten zorgen voor lokale co-financiering, meestal 80% subsidie, 20% lokaal. Lijkt ons haalbaar, vooral omdat we weten dat in Manokwari en omgeving ook meerdere gulle gevers zijn.

Voor kleinere bedragen kan dan bij SAS aangeklopt worden, of bij anderen natuurlijk.

Tony Banks wil met SAS ook de communicatie continueren. Niet zozeer wat betreft verantwoording maar meer hem op de hoogte houden waarmee we bezig zijn.

16-2 SMA Susweni

Ochtend:

Er stond een cultureel programma van de SMA op het programma ('art performance') Dit vond plaats in Aula Navis. We werden officieel onthaald: we zetten onze hoofdtooi op en werden begeleid door meisjes in Papua-kledij door de aula naar onze ereplaatsen gebracht. Er waren veel meer genodigden, met name hooggeplaatste mensen uit Manokwari en omgeving die de school en internaten een goed (financieel) hart toedragen.

De verschillende optredens werden aangekondigd door Bertha, een docente Engels en een 17-jarige leerling, Carolus, die erg goed Engels sprak, beiden in een prachtige outfit. Na een toespraak van pater en rector Stef Alo kregen we een gevarieerd programma voorgeschoteld. Tussen optredens van leerlingen door hielden ook wij een toespraak. Traditionele- en moderne dansen, zang, houten ; gamelan' (typisch instrument voor Papua), een schoolbandje, een toneelstuk "De barmhartige Samaritaan". Dit sloeg op pater Tromp. Het was hilarisch. Ook werd door twee meisjes "Geef mij maar nasi goreng" van Wieteke van Dorp gezongen. Fantastisch! Pater Tromp heeft dit liedje aan zijn leerlingen geleerd. Zelf kon hij niet zingen. Hij zou het ongetwijfeld grappig gevonden hebben.

Er werd wederom een gezamenlijke lunch gebruikt, door de plaatselijke bevolking en de leerkrachten en zusters verzorgd. En er werd natuurlijk gedanst. Ook de hooggeplaatste dames, Dineke en José dansten mee. Het was een geweldige ochtend!

Een impressie:



Binnenkomst Aula Navis



Bertha, docente Engels en Carolus, leerling SMA, presenteren het programma



Schoolkoor SMA



soort marimba



leerlingen van de SMP traden ook hier op



Moderne muziek en dans

traditionele muziek en dans



schoolband en zangeres

José had tijdens de lunch een informeel gesprek met een vertegenwoordiger van het ministerie van Onderwijs; er is een afdeling van dit ministerie in West-Papua. Het ministerie is nl. verdeeld in regio's.

De uitdaging voor een school met accreditatie A is om dat vast te houden. Extra-curriculaire vakken worden ook belangrijk gevonden.

Kunnen leerlingen ook een beurs krijgen via het ministerie?

Ja, dat kan, onder de volgende voorwaarden:

- School met accreditatie A
- Arme ouders die het niet zelf kunnen betalen
- Een zekere attitude hebben
- Bij terugkomst een X aantal jaren voor de Indonesische overheid werken
- Papua zijn (als het gaat om een beurs vanuit de afdeling Manokwari, hoort onder West-Papua)

Per jaar worden ong. 50 beurzen verleend.

Het soort studie maakt niet uit. Het maakt ook niet uit of het gaat om een studie in Indonesië of een ander land, is de keuze van de student.

16-2 Middag: vergadering met alle paters

Vanaf 14.00 tot 17.30 uur hebben we vergaderd. Aanwezig waren:

Frans Ang - (penningmeester SAS)

Pater Soter OSA – (belast met de financiën van de kleuterschool, internaatleider jongensinternaat Mendel in Susweni)

Pater Markus OSA – (hoofd van de OSA (verantwoordelijkheden van Ton overgenomen) – standplaats SMP Maripi) Hoofd SMP.

Pater Ayub OSA

Pater Domie OSA

Broeder Richie OSA - SMA (begeleiding kinderen / doorstromen naar hoger onderwijs etc.)

Broeder Wempy OSA - SMP (begeleiding kinderen / doorstromen naar hoger onderwijs etc.)

Pater Filip OSA

Pater Stef OSA (hoofd SMA – standplaats Susweni)

José van Diepen (voorzitster SAS)

Dineke van der Bijl-Tromp (zus pater Ton Tromp OSA, regio Haarlem)

Pater Hilar OSA (financiële man Susweni/Maripi – standplaats Susweni)

Alle aanwezige paters doen parochiewerk én geven les op de SMP of SMA (m.u.v. pater Filip, hij is alleen priester in Manokwari).

Beide scholen hebben rector met een eigen staf; de zusters vallen ook onder de stichting.

De orde besluit wie welke functie heeft. Wempie Yansonius valt onder pater Markus, broeder Richie onder de SMA van Stef Alo.

Het hoofddoel van deze reis was: hoe nu verder met de geldstroom uit Nederland?

Hoe is de financiering van de scholen?

Er komen giften en gaven vanuit diverse hoeken: OSA, Stichting SAS, familie, vrienden, bekenden, Belangen Vereniging Melkhandel Sint Jozef, HHH, mensen uit Papua, Indonesische overheid.

Omdat de scholen level A hebben, het hoogst aangeschreven in Papua, komen de kinderen graag naar de SMP en de SMA. Dat geldt ook voor leerlingen die uit de omgeving komen. Zij maken geen gebruik van de internaten



De vraag van pater Hilar is: hoe gaan we met elkaar samenwerken?

Frans legt een voorstel ter verbetering van de structuur uit. SAS sponsort educatie en infrastructuur. Educatie (school- en internaatkosten en leermiddelen) is meer permanent en hoofddoel van de stichting. Daarnaast, en dat staat ook in onze statuten, kunnen we investeren in onderhoud en gebouwen. Voor beide doelen geldt dat we meer verantwoording willen van het gedoneerde geld. Bij incidentele projecten de verantwoordelijkheid terugkoppelen naar eindverantwoordelijke tot een project klaar is.

Op de vraag of hier ook nieuwe gebouwen onder horen is ons antwoord:

Gezien de hoge kosten van nieuwe gebouwen is het advies om eerst een verzoek via Rome te doen. Het geld van SAS is anders snel op en we willen zo lang mogelijk ondersteunen.

Gebruik dus geldbronnen die er al zijn.

Het verzoek van SAS is ook om aanvragen voor subsidie via de stichting te laten lopen, dus te centraliseren en niet via individuele paters.

Op dit moment is er op de scholen debiteurenproblematiek: ouders betalen een aantal keren en stoppen daarna met betalen. De oorzaak is dat ouders een aantal maal betalen en vervolgens stoppen met betalen. Hierdoor kampt men met grote tekorten.

Frans vertelt hoe ze dat op het seminarie doen: met naam bekend maken wie betalingsachterstand heeft.

Hoe dit probleem hier op te lossen?

De mentor spreekt de ouders én de kinderen hierop aan. Mocht betaling uitblijven, dan kijken naar de oorzaak.

Is een kind gemotiveerd om te willen leren, dan oplossing zoeken.

Is het kind niet gemotiveerd dan van school verwijderen.

Aantal te ondersteunen leerlingen hangt af van wat de kosten zijn.

We maken duidelijk dat ons belangrijkste doel is het ondersteunen van leerlingen wiens ouders het school- en internaatgeld niet of niet volledig kunnen betalen.

Kosten per school:

	Schoolgeld	internaat	uniform	infrastructuur	Totaal per maand	In Euros	Per jaar
SMP	150.000	500.000	41.000	41.000	Rp 732.000	€42,90	€514,80
SMA	200.000	600.000	55.000	55.000	Rp 910.000	€53,33	€639,96

Per kwartaal is er een gesprek met de schoolmentor. De betaling van school- en internaatgeld komt dan ook aan de orde.

Wie bepaalt welke kinderen subsidie krijgen t.b.v. school- en internaatgeld? Dat is nl. een belangrijk doel van SAS.

Dit doet de orde en dat werkt goed. Qua schoolgeld zijn er verschillende categorieën. Er moet altijd wel iets betaald worden.

Broeder Wempy en broeder Richie bekijken wie in aanmerking komt voor een extra bijdrage als ouders het schoolgeld niet kunnen betalen. De meeste kinderen komen uit het hoogland. Dikwijls verdienen de ouders niet genoeg om het schoolgeld plus de bijkomende kosten te betalen. Om continuïteit in het schoolgeldinkomen te waarborgen stelt men het op prijs als ouders drie jaar vooruit betalen. Helaas, dit gebeurt zelden.

Er kan eventueel een studiebeurs verstrekt worden voor maximaal 3 jaar (duur van SMP of SMA).

SAS zal gaan uitzoeken hoeveel leerlingen op de SMP en SMA zij kunnen ondersteunen.

Een eerste inschatting is dat we totaal 30 kinderen per jaar kunnen ondersteunen.

We hebben afgesproken dat we dit bespreken met het bestuur en zullen terugkoppelen.

De vraag is natuurlijk wel hoeveel behoefte er is aan ondersteuning van kinderen op gebied van school en internaat. Daar hebben we geen antwoord op gekregen. Een antwoord zou wel mogelijk moeten zijn omdat er een commissie is die beoordeelt wie ondersteund worden én het is duidelijk wie al of niet het school- en internaatgeld betalen. Hiernaar kunnen we nog eens vragen.

Naast leerlingen SMP en SMA is er een derde groep: hoger onderwijs/universiteit. Broeder Wempy zit in de commissie die gaat over beurzen voor deze doelgroep.

De kosten voor collegegeld, kost en inwoning worden nog aan ons doorgegeven.

Maakt het soort vervolgstudie nog uit? Het beleid van pater Tromp was: voorrang voor een studie waar de school wat aan heeft en na diplomering minimaal 3 jaar op één van de scholen werken.

Vanuit de SMA laten ze elk jaar 5 a 6 leerlingen een beurs aanvragen. Ik denk bij het ministerie; er wordt bij ons nl. niets aangevraagd maar het zou wel iets kunnen zijn wat we in kunnen voeren. We hebben de afgelopen jaren meerdere studiebeurzen verstrekt.

Als er van overheidswege geen studiebeurs wordt verstrekt dan een beroep doen op fondsen uit Nederland. Deze studiebeurs geldt voor 5 jaar.

Aan het eind van de studie aan de student vragen : "Ben je succesvol geworden?"

"Kom dan hier een aantal jaar werken"

Pater Markus geeft als voorbeeld : Als een kind uit de hooglanden komt en een studie geneeskunde wil volgen, dan wordt er dikwijls een beurs verstrekt. Als tegenprestatie kan je dan vragen/zeggen "vergeet ons niet".

Voor leerlingen van SMP, SMA en een vervolgstudie de vraag: hoe weten we dat het geld goed besteed wordt.

We kunnen het volgende afspreken:

- het kind moet minimaal 1x per jaar rapporteren aan de sponsor.
- vanuit de school zelf is het fijn om bericht te krijgen hoe het kind zich ontwikkelt.

Een vierde 'subsidiegebied' betreft managementontwikkeling en professionalisering van de leerkrachten. Dat is nl. ook een vraag van de ouders

Dit is hard nodig. Soms is er een tekort aan leerkrachten en staat er vervolgens een onbevoegde leerkracht voor de klas. Of zelfs helemaal geen leerkracht.

Hoe komt men aan het juiste personeel?

De volgende criteria gelden:

- Wie mag hier komen werken.
- Heeft men de juiste diploma's
- Functienaam vermelden plus de extra werkzaamheden. Iedere leerkracht krijgt een extra taak, buiten het vakgebied dat men geeft (heel gebruikelijk op beide scholen)
- Is men gemotiveerd om dit te doen.
- Waaruit blijkt dat.

Ook hier zou geldelijke ondersteuning wenselijk zijn.

We hebben aangegeven dit mee te zullen nemen. Als het belangrijk is om accreditatie A te behouden kunnen we dit overwegen.

Vraag van Dineke hoe het zit als een kind medische zorg nodig heeft, naar het ziekenhuis moet? Dat wordt betaald uit de aanwezige financiële middelen, is meegenomen in het schoolgeld.

Er worden twee financiële problemen aangekaart:

1. Pater Hilar geeft aan dat voor de bouw van de bibliotheek Simon van Beurden een voorschot had overgemaakt van €60.000. Om de totale bouw te bekostigen is bij de orde een bedrag van €106.000 geleend en is er de toezegging gedaan dat dit bedrag nog betaald zou worden. Dineke bevestigt dat dit de afspraak was. Dat is SAS niet bekend. Inmiddels hebben we het nagevraagd bij de financieel adviseur van Simon van Beurden en is er over gemaild met het bestuur. Resultaat is de toezegging dat we dit betalen en is betaling in gang gezet door Frans.

2. Vanuit de OSA is er jaren geleden gestart met de kleuterschool. Dit functioneert goed. Ouders maken kennis met regelmaat en krijgen spelenderwijs een idee hoe een kind op te voeden.

Helaas, de geldstroom is hier opgedroogd en men kan de leerkrachten, drie in totaal, niet meer betalen. Ook het noodzakelijke onderhoud kan niet meer worden uitgevoerd. Er is nog geld om 1,5 maand salaris te betalen.

Pater Soter heeft de financiële taak hiervan op zijn bord gekregen maar hij geeft aan hij hiermee totaal geen ervaring heeft. Dit is dus een voorbeeld van noodzakelijke nascholing.

Op dit moment is de kleuterschool in financiële nood. Echter, men wil deze school heel graag behouden omdat het een belangrijk voortraject is voor latere studies.

Over dit probleem hebben we reeds via e-mail met het SAS-bestuur overlegd; we hebben besloten eenmalig een geldbedrag over te maken, is in gang gezet.

Onze vraag als laatste is welke behoeften er nu zijn m.b.t. infrastructuur.

Er wordt aangegeven dat er een nieuwe auto noodzakelijk is voor het complex in Maripi, de huidige is stuk.

De paters zullen nadenken over deze vraag.

Hoe ziet men de toekomst?

Men wil uiteraard en gelukkig in de geest van pater Tromp doorgaan.

Vanuit de community (dorps/stadsbewoners) in Manokwari is ook veel ondersteuning. Dat is fijn, maar het scheidt nog geen financiële zekerheid. Daarom is extra hulp meer dan welkom.

Met o.a. financiële steun uit Nederland, maar ook vanuit Indonesië, heeft men het volste vertrouwen dat zij het huidige level A kunnen vasthouden. In de toekomst willen zij zelfs een basisschool starten zodat er een stevige basis wordt gevormd voor goed onderwijs.

Vooralsnog gaan we met z'n allen proberen structuur aan te brengen in de huidige situatie.

Het streven is om kwaliteit blijven leveren in onderwijs maar ook ontspanningsmogelijkheden aan te bieden aan de leerlingen.

Frans heeft weer geweldig geleverd door constant alert te zijn en voortdurend te vertalen naar het Nederlands, Indonesisch en soms naar het Engels.

Wij bedanken elkaar voor de inzet en de openheid gedurende deze vergadering.

Op naar een vruchtbare samenwerking.

Pater Hilar sluit om 17.30 uur de vergadering.

17-2 ochtend; bezoek SMA in Susweni

Zaterdag 17 februari werden we opgehaald en reisden we naar de SMA in Susweni om te praten met de leerlingen en leerkrachten.



We zijn in zo ongeveer elke klas geweest op zaterdagochtend. De SMA heeft 260 leerlingen, er zijn 10 klassen. De inrichting is in elk lokaal min of meer hetzelfde. Er zijn geen smartboards of beamers. Praktijklokalen hebben niet heel veel faciliteiten.



Scheikundelokaal



Dineke en José volgen les



Leerlingen met het puzzeltje van het Augustinianum Eindhoven



Er is een pc-lokaal, alle leerlingen krijgen 1x per week computerles. Er is een kleine winkel waar leerlingen tijdens pauze iets kunnen kopen.





Nieuwe leerlinge.....

Begin van elk jaar bespreken Stef, Hilar en docenten wat er nodig is en dan wordt er bij het ministerie een verzoek gedaan. Zo is er enkele maanden geleden materiaal geleverd voor het talenpracticum.



in gesprek



Huiswerkcontrole?



Pc-lokaal

We bezochten ook de spiksplinternieuwe bibliotheek, een gebouw van twee verdiepingen, gesubsidieerd door Simon van Beurden. Op de begane grond zijn kantoorruimten voor o.a. schooladministratie, rector en zr. Hermina. Op de 1^e verdieping is de daadwerkelijke bibliotheek met vooral veel methodeboeken. Er is ook aanbod aan romans en romans. Leerlingen mogen drie dagen een boek lenen. Alles is erg ruim opgezet.



Administratie en bibliotheek

Ook hebben we de splinternieuwe bibliotheek bezocht. Hier staan alle schoolboeken en kunnen de leerlingen voor maximaal 3 dagen een studieboek lenen. De reden dat het maximaal 3 dagen is, is dat de studenten geen eigen ruimte hebben om boeken op te bergen. De slaapzaal bestaat uit eenpersoonsstapelbedden. 40 leerlingen in één kamer is normaal. Apart heeft iedere leerling 1 kast maar daar passen geen studieboeken in, plus dat de luchtvochtigheid hoog is en de boeken hierdoor snel kapot gaan. De bibliotheek heeft airconditioning. De leerlingen komen daar graag om te studeren en gewoon te zitten. Lekker koel.



Dineke en leerling Edgar in de bibliotheek



veel studieboeken



Enkele leerlingen zitten te lezen



Schooladministratie



rector Stef Alo

Leerlingen hebben veel ambitie blijkt uit gesprekken die we met hen hadden. Steeds meer alumni bereiken goede posities.

Op zowel de SMP als SMA werken docenten die gestudeerd hebben met een beurs van SAS.

Er zijn leerlingen die de ambitie hebben om in Nederland te studeren. We hebben aangegeven dat dit dermate duur is dat we dat niet kunnen betalen, wel een studie in Indonesië.

Tijdens de rondleiding kregen we ook schade te zien. In 2022 is er een fikse aardbeving geweest. Hierdoor is het hoofdgebouw flink beschadigd. Er lopen gigantische scheuren in de vloer en in de gevel. De scheuren worden steeds breder. Herstel is noodzakelijk, maar zal kostbaar zijn.

Zie de foto's hieronder:



Vooralsnog is er geen verzoek ingediend of we de reparatie van deze schade willen subsidiëren. We kunnen besluiten om dit zelf aan te kaarten.

Laatste middag in Manokwari

Na het bezoek aan de SMA zat ons werkbezoek vanuit SAS erop en hebben we 1,5 dag een beetje vakantie gehad.

's Middags na een lunch aan de haven met pater Hilar en Stef, drie leerlingen en Sophia en Bertha, docentes Engels, gingen we naar Mansinam-eiland Een mooie afsluiting van een intensieve week!

Op het strandje wordt door de bevolking flink muziek gemaakt en kinderen spelen met datgene wat voorhanden is. Van zand een bal maken, elastiekjes eromheen en vervolgens met een steentje gooien om de elastiekjes eraf te zien krijgen zodat de bal uiteenvalt.



op weg naar Mansinam-eiland



vissersboot



ook wij gaan naar dat strand



feestje op het strand

Op zondag 18 februari vertrokken we naar Makassar; pater Hilar en pater Stef kwamen ons uitwaaien op het vliegveld van Manokwari.



We hebben een enerverende, intensieve, inspirerende maar bovenal geweldige reis gehad. Het was heel fijn dat Frans mee was. Door zijn kennis van het land en doordat hij de taal spreekt is de reis voor ons alledrie zeer aangenaam en soepel verlopen. En natuurlijk ook door de gastvrijheid en inzet van de Augustijnen, de leerlingen, leerkrachten, zusters, hoteleigenaren, familie en vrienden van Frans en andere veel betrokken mensen. Zij hebben ons op allerlei manieren in de watten gelegd met aandacht, eten, cadeaus en nog veel meer.

José van Diepen
31 maart 2024